

PERSONALITATEA CADRULUI DIDACTIC

Realizat: Mariana CERNIȚANU
dr. în psihologie, conf. univ.

PLAN:

- PROFESORUL IDEAL
- PROFESORUL REAL
- COMPONENTELE RELAȚIEI PROFESOR-STUDENT
- COMPONENTELE RELAȚIEI PROFESOR-PROFESOR-ECHIPA DE LUCRU
- CONDIȚIILE CARE INFLUENȚEAZĂ EFICIENȚA ÎN LUCRU A PROFESORULUI.

Profesorul ideal

- ___ Inteligență
- ___ Pasiune pentru munca sa
- ___ Cunoștințe profesionale
- ___ Spirit de experimentator (curiozitate profesională)
- ___ Orientare spre succes în activitate
- ___ Motivație de creștere profesională
- ___ Responsabilitate
- ___ Principii și valori de viață bine conturate
- ___ Delicatețe
- ___ Optimism (gândire pozitivă)
- ___ Respect față de sine și de alții
- ___ Atitudine pozitivă față de studenți
- ___ Înțelepciune
- ___ Sociabilitate (comunicabil)
- ___ Toleranță
- ___ Eficacitate
- ___ Voință dezvoltată
- ___ Raționalism
- ___ Onestitate
- ___ Stăpânire de sine

Profesorul real

- ___ Inteligență
- ___ Pasiune pentru munca sa
- ___ Cunoștințe profesionale
- ___ Spirit de experimentator (curiozitate profesională)
- ___ Orientare spre succes în activitate
- ___ Motivație de creștere profesională
- ___ Responsabilitate
- ___ Principii și valori de viață bine conturate
- ___ Delicatețe
- ___ Optimism (gândire pozitivă)
- ___ Respect față de sine și de alții
- ___ Atitudine pozitivă față de studenți
- ___ Înțelepciune
- ___ Sociabilitate (comunicabil)
- ___ Toleranță
- ___ Eficacitate
- ___ Voință dezvoltată
- ___ Raționalism
- ___ Onestitate
- ___ Stăpânire de sine

Conform studiului realizat de Dafinoiu I. (A. Neculau, 1997):

- În timp ce **profesorii** evidențiază în mod deosebit competența profesională, științifică, drept condiție principală (deseori unică) pentru promovare, **studenții** apreciază fără excepție, că aptitudinile didactice sunt cele care trebuie să primeze, urmate desigur de o bună pregătire profesională.
- *Profesorul este - în primul rând cadru didactic și după aceea om de știință, cercetător.*

Beneficiarul procesului de formare academică,
studentul, caută și dorește a găsi la magisterul său:

- - empatia
- - comunicativitatea
- - **competența**
- - tactul pedagogic
- - inteligența
- - creativitatea
- - moralitatea.

după Antonesei L. (2005)

”...Profesorul nu poate fi un simplu funcționar, ci un om care știe că are o vocație și o misiune, iar pentru a fi un bun model cultural veritabil și iradiant, profesorul trebuie să se identifice cu idealul cultural-educational al comunității și să trăiască autentic în valorile acestuia: adevărul, binele, frumosul, libertatea și solidaritatea , ele coexistând.”

(după Maria Dorina Pașca, 2007), **profesia de profesor** presupune manifestarea autentică a unui set de cinci tipuri de competențe:

- **a) –competența profesională și culturală**, - pregătirea „de specialitate”, cât și de „cultura generală” în care reușește să integreze cultura specifică domeniului pentru care a optat;
- **b) –competența psihopedagogică**, ce-i asigură o bună calitate de transmițător către beneficiarii proceselor educative ale cunoștințelor dintr-un anumit domeniu;
- **c) –competența psihoafectivă și de comunicare**, - anumite calități structurale de personalitate, măiestria și tactul pedagogic;
- **d) –competența morală**, - toate conduitele și comportamentele lor public-educative, de valorile ce alcătuiesc idealul educativ promovat de sistemul de învățământ în cuprinsul căruia își desfășoară activitatea; profesorul joacă un rol, se identifică cu el adoptând în timp, stilul didactic;
- **e) –competența managerială**, - organizarea și conducerea eficientă a activităților, proceselor, colectivelor și instituțiilor educative, a fost complet neglijată vreme de decenii, dar începe să se contureze ca o resursă vitală pentru succesul educației;

Activitatea profesională a cadrului didactic se bazează preponderent pe:

relaționarea și comunicarea

- cu elevii, (studenții) și
- colegii de serviciu.

Componentele relației profesor-student

- Rolurile și statusurile fiecăruia dintre participant drepturile și obligațiunile fiecăruia);
- Normele și cerințele procesului de studii;
- Comunicarea didactică (strategii didactice, stilul didactic și măiestria pedagogică, etc);
- Inteligența emoțională.
- Atmosfera de lucru

Caracteristicile comunicării didactice

- - se desfășoară între doi sau mai mulți agenți: profesor și elevi, studenți având ca scop comun instruirea acestora, folosind comunicarea verbală, scrisă, non-verbală, paraverbală și vizuală, dar mai ales forma combinată;
- - mesajul didactic este conceput, selecționat, organizat și structurat logic de către profesor, pe baza unor obiective didactice precise, prevăzute în programele analitice;
- - folosirea strategiilor didactice adecvate nivelului de cunoștințe a beneficiarilor;
- - **stilul didactic al comunicării** este determinat de concepția didactică a profesorului și de structura lui psihică (temperament și caracter), de măiestria pedagogică;

Stilul didactic

Stilul didactic se conturează pornind de la stilul de relaționare practicat de profesor:

- - stilul **normativ**, centrat pe sarcină;
- - stilul **personal**, axat pe resursa umană;
- - stilul **tranzacțional**, axat centrat fie pe sarcină, fie pe personal, în funcție de situație.

Pornind de la aceste trei stiluri de relaționare se evidențiază următoarele stiluri didactice:

- 1. stilul autoritar sau autocrat („durul“);
- 2. stilul grijuliu (atent, „ca un tătic“);
- 3. stilul administrativ (echidistant, neimplicat emoțional)
- 4. stilul pasiv sau liberal (laissez-faire);
- 5. stilul stimulativ sau democrat (motivator, antrenant).

Relația profesor-profesor-echipa de lucru

(brainstorming)

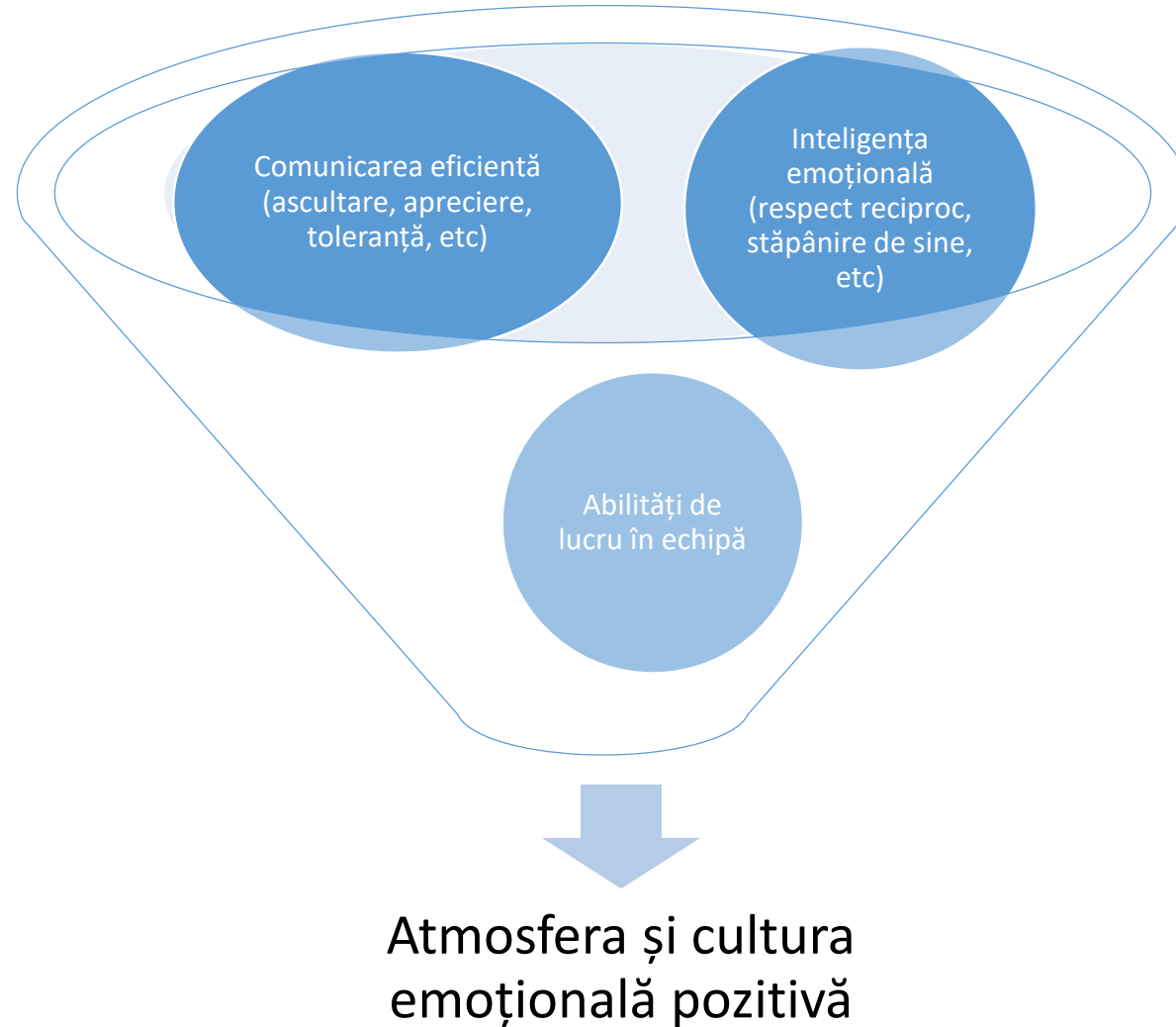
- Profesor-professor
- Profesor-cadru administrativ
- Profesor- echipa de lucru

Factorii ce sporesc tensiunea în relații cu ceilalți:

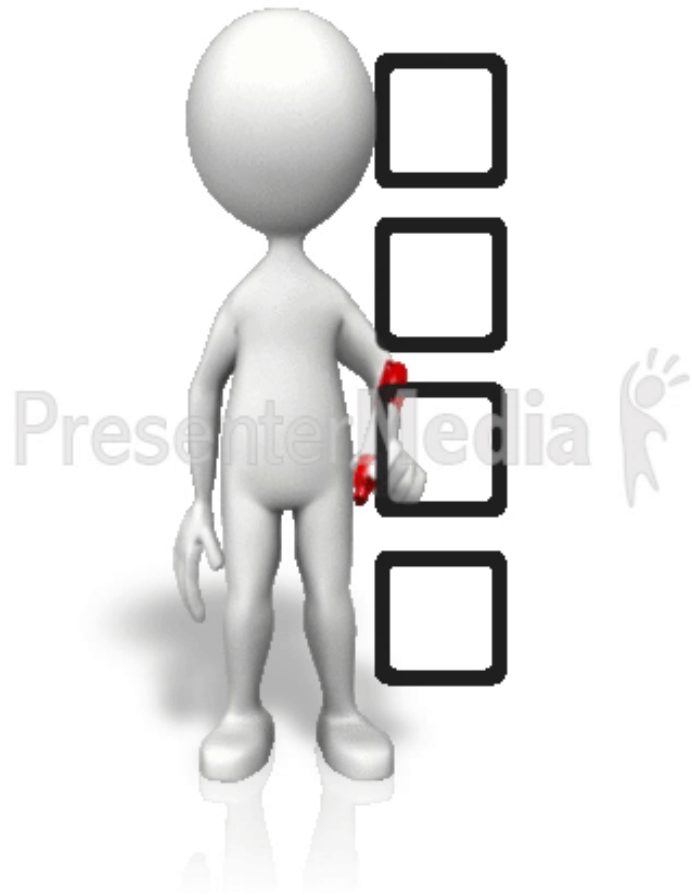

- Întreruperea partenerului sau neacceptarea altei păreri;
- Aprecierea negativă sau subestimarea personalității interlocutorului (atac la persoană);
- Accentuarea diferențelor dintre sine și celălalt;
- Reducerea aportului partenerului în activitatea comună și exagerarea propriului efort;
- Accelerarea rapidă a tempoului și timbrului vocii;
- Evitarea contactului vizual și spațial.
- Interese diferite
- Competiția "nesănătoasă"
- Invidia, gelozia,
-

Componentele relației pozitive profesor-profesor-echipa de lucru

Componentele Inteligenței Emoționale:

- ✓ Autoconștientizarea și automotivarea pentru acțiuni
- ✓ Managementul emoțiilor
- ✓ O imagine proprie favorabilă
- ✓ Abilități sociale dezvoltate

Beneficiile Inteligenței Emoționale:

- ✓ Înțelegerea și gestionarea eficientă propriilor emoții;
- ✓ Înțelegerea mai bună a emoțiilor și sentimentelor celor din jur și o convietuire cu un grad de confort ridicat;
- ✓ Crearea de relații mai bune la toate nivelele cu cei din jur și creșterea productivității și a imaginii personale;
- ✓ Performanță mărită;
- ✓ Motivație îmbunătățită;
- ✓ Încredere și management eficient al timpului;
- ✓ Munca eficientă în echipă.

Cum să-ti îmbunătățești inteligența emoțională

- ✓ Ține cont că emoțiile, că de altfel și fericirea ta, stau în mâinile tale;
- ✓ Folosește-ți energia pentru a-ți analiza propriile acțiuni decât să-ți pierzi timpul criticându-i pe alții;
- ✓ Învață să te relaxezi când simți că autocontrolul îți cam joacă feste și mergi mai departe când simți că ți-ai revenit;
- ✓ Încearcă să faci haz de necaz în caz de criză;
- ✓ Fii sincer cu tine însuși; recunoaște atunci când greșești și vezi care este sursa;
- ✓ Arată că te respecti respectând la rândul tău sentimentele celorlalți;
- ✓ Învață să asculți mai mult decât vorbești;
- ✓ Fii atent la comunicarea non-verbală; uită-te la fețe, ascultă tonul vocii...
- ✓ Conștientizează că pentru îmbunătățirea inteligenței tale emoționale ai nevoie de timp și de multă răbdare.

INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ ÎN RELAȚII CU CEILALȚI:

- **Metode de reducere a tensiunii:**
- Să-i dai partenerului posibilitatea de a se exprima.
- Să-i explici partenerului în ce stare emoțională te afli.
- Să accentuezi dintre voi (interese, scopuri, păreri).
- Să manifesti interes pentru problemele partenerului.
- Să accepți situația în care nu ai dreptate.
- Să propui soluții concrete de ieșire din impas.
- Să faci apel la fapte, date.

FACTORII CE INFLUENTEAZĂ ACTIVITATEA PROFESORULUI:

Statusul social

Stresul cotidian

Responsabilități multiple

Atmosfera de lucru și motivarea personalului de
către administrație

Condițiile socio-economice

Factorii stresogeni din viața profesională a cadrului didactic din sfera medicală.

- pacienți provocători,
- probleme legate de competență,
- supraîncărcarea programului,
- limitele de timp,
- provocările documentației,
- managementului cabinetului,
- trăsăturile de personalitate,
- nevoia de a echilibra familia și cariera etc.

Semnele clinice de supraoboseală sau extenuare:

- Oboseală cronică.
- Accentuarea unor probleme de sanatate.
- Uitare, atenție și concentrare insuficientă.
- Simptome fizice de durere sau discomfort.
- Insomnie.
- Pierderea poftei de mincare.
- Lipsa de energie vitală.
- Anxietate.
- Neuroză.
- Etc

Răspunsuri negative posibile emotionale si comportamentale

Depresia

(tulb. de dispozitie;
pierderea sensului
vieții)

Syndromul Burn-out

(extenuare;
lipsa de energie fizică și
psihică)

Addictia

(dependență de careva
substanțe, jocuri,
activități, etc pentru a
suplini carența
satisfacției față de
evenimentele din viața
proprie.

Profilaxia epuizării psihice

- Comunicare directă cu persoanele apropiate (familia, prietenii, etc) pentru suport psihoemoțional.
- Fixați un timp anumit dintr-o zi pentru a vă deconecta totalmente de la gadget-urile moderne.
- Practicați un stil de viață activ, practicați tehnici de meditație, yoga, contemplații religioase, etc
- Reduceți consumul de alcool, nicotină și cafeină.
- Dormiți suficient pentru a vă recupera psihologic și somatic.
- Faceți zilnic ceva ce vă place și vă face să vă simțiți bine.
- Cereți ajutor psihoterapeutic calificat .
-

**Măsurile de profilaxie a epuizării
psihice cresc eficiența în activitatea
profesională și personală.**

PresenterMedia

«Важнейшее условие духовного роста педагога – это прежде всего время – свободное время учителя. Пора понять, что чем меньше у учителя свободного времени, чем больше он загружен всевозможными планами, отчетами, заседаниями, тем больше опустошается его духовный мир, тем скорее наступит та фаза его жизни, когда учителю уже нечего будет отдавать воспитанникам...

Время – ещё и ещё раз повторяю – это большое духовное богатство учителя... Педагогическое творчество – сложный труд, требующий огромной затраты сил, и, если силы не будут восстанавливаться, учитель выдохнется и не сможет работать».

В.А. Сухомлинский

Subiecte pentru lucrul individual la tema prezentării:

1. Tipurile de competențe specifice cadrului didactic din instituția superioară de învățământ.
2. Componentele relației profesor-student; profesor-colegi.
3. Comunicarea pedagogică.
4. Factorii stresogeni din viața profesională a cadrului didactic din sfera medicală.
5. Rolul inteligenței emoționale în activitatea cadrului didactic.
6. Condițiile care influențează eficiența în munca profesorului.
7. Factorii ce influențează activitatea profesorului.
8. Răspunsuri negative posibile emotionale și comportamentale față de supraoboseala cronică.
9. Depresia. Cauze, simptome și măsuri de profilaxie și tratament.
10. Burn-out. Cauze, simptome și măsuri de profilaxie și tratament.
11. Adicția. Cauze, simptome și măsuri de profilaxie și tratament.
12. Măsuri de profilaxie a epuizării psihice.

Mulumesc pentru atenție

